

26 Νοεμβρίου, 1996

[ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΕΛΙΣΑΒΕΤ Χ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ,

Εφεσείουσα-Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσίβλητης-Αποζημιούσας Αρχής,

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8915)

Αποφάσεις και διατάγματα — Αιτιολογία δικαστικής απόφασης — Αποτιχήια του πρωτόδικου Δικαστηρίου να εξετάσει, αναλύσει και σχολιάσει τη μαρτυρία στην ουσία της — Παραμονή της μαρτυρίας εντελώς αναξιολόγητης — Η απόφαση, κρίθηκε αναιτιολόγητη και διατάχθηκε η επανεκδίκαση της υπόθεσης.

5

Σε διαδικασία παραπομπής που σκοπό είχε τον προσδιορισμό της καταβλητέας αποζημίωσης για απαλλοτρίωση ακινήτου τέθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου σαν επίδικο θέμα το κατά πόσο το ακίνητο εφραπτόταν δημοσίου δρόμου ή όχι.

10

Δόθηκε μαρτυρία τόσο από εμπειρογνώμονα της Απαλλοτριούσης Αρχής όσο και από εμπειρογνώμονα του ιδιοκτήτη. Κατατέθηκαν επίσης ως τεκμήρια, χάρτες και σχέδια.

15

Το πρωτόδικο Δικαστήριο, θεώρησε τον μάρτυρα της Απαλλοτριούσης Αρχής σαν πλέον αρμόδιο πρόσωπο για να γνωρίζει την κατάσταση πριν και μετά την απαλλοτρίωση, δέχθηκε τη μαρτυρία του ότι το ακίνητο δεν εφραπτόταν δημοσίου δρόμου και απόρριψε την παραπομπή.

20

Ο ιδιοκτήτης εφεσίβαλε την απόφαση σαν αναιτιολόγητη.

Αποφασίστηκε ότι:

(α) Το πρωτόδικο Δικαστήριο, είχε ενώπιόν του τόσο προφορική ουσιαστική μαρτυρία όσο και τεκμήρια - χάρτες και ερμηνεία

25

τους από τους μάρτυρες, αλλά απέτυχε να την εξετάσει, αναλύσει και σχολιάσει στην ουσία της, εκδίδοντας αναιτιολόγητη απόφαση.

- 5 (β) Έκδοση δικαστικής απόφασης με τη δοθείσα μαρτυρία να παραμένει εντελώς αναξιολόγητη, είναι άνευ αιτιολογίας.

Διατάχθηκε επανεκδίκαση, με έξοδα.

- 10 Αναφερόμενη υπόθεση:

Meshiou v. Eleftheriou (1982) 1 C.L.R. 486.

Έφεση.

15

Έφεση από την αιτήτρια κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Αρέστης, Α.Ε.Δ.) που δόθηκε στις 17 Μαρτίου, 1993 (Αρ. Παραπομπής 99/85) με την οποία απορρίφθηκε η παραπομπή λόγω του ότι η αποζημίωση την οποία ήδη είχε παραλάβει η αιτήτρια ήταν δίκαιη.

20

Κ. Μιχαηλίδης, για την Εφεσείουσα.

Ε. Ζαχαριάδου, για την Εφεσίβλητη.

25

Cur. adv. vult.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Π. Αρτέμης.

30

ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ.: Με διάταγμα απαλλοτριώσης που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερομηνίας 18.2.83, η Δημοκρατία απαλλοτρίωσε μέρος του κτήματος της εφεσείουσας με σκοπό την επέκταση του παρακείμενου προσφυγικού συνοικισμού.

35

Ένα ήταν το επίδικο θέμα που είχε να αποφασιστεί πρωτόδικα και που η επίλυσή του από το Δικαστήριο αποτελεί και το αντικείμενο της έφεσης. Τούτο είναι το ερώτημα κατά πόσο πριν την απαλλοτριώση το κτήμα της εφεσείουσας επαπτόταν δημόσιου δρόμου ή όχι, από το οποίο εξαρτάται και το ύψος της καταβλητέας αποζημίωσης. Το πρωτόδικο δικαστήριο αποφάνθηκε αρνητικά.

40

Η μαρτυρία που είχε το δικαστήριο ήταν συγκρουόμενη. Ο μάρ-

της Γ. Πατής, που είχε κληθεί από την εφεσείουσα και που είναι Λειτουργός στο Τμήμα Πολεοδομίας και ήταν γνώστης των γεγονότων λόγω της απασχόλησής του με τα σχέδια και τα θέματα του συνουκισμού, κατέθεσε ότι η ασφαλτοστρωμένη έκταση που φαίνεται στα σχέδια, τεκμήρια στο δικαστήριο, ως προέκταση δρόμου, ήταν χώρος πρασίνου και χώρος στάθμευσης και όχι δημόσιος δρόμος. 5

Αντίθετα, ο μάρτυς της εφεσείουσας εμπειρογνώμων κ. Ιερωνυμίδης, αναλύοντας τα σχέδια, κατέθεσε ότι από αυτά φαίνεται καθαρά ότι το ασφαλτοστρωμένο μέρος ήταν πασιφανώς προέκταση του δημόσιου δρόμου με αποτέλεσμα να υπάρχει πρόσβαση από το κτήμα της εφεσείουσας προς αυτό. 10

Το πρωτόδικο δικαστήριο απέρριψε την παραπομπή, αποδεχόμενο τη μαρτυρία του Γ. Πατή και απορρίπτοντας εκείνη του Ιερωνυμίδη. Στο ουσιώδες σημείο της απόφασης επί του θέματος ο μόνος λόγος που δίδεται από το Δικαστή για την αποδοχή της μαρτυρίας του Γ. Πατή εκφράστηκε ως εξής: 15

“Θεωρώ το μάρτυρα Πατή σαν πλέον αρμόδιο πρόσωπο για να γνωρίζει την κατάσταση η οποία υπήρχε εις το χώρο του συνουκισμού πριν την υπό κρίση απαλλοτρίωση και μετά. Δέχομαι επομένως τη θέση του” 20

Με όλο το σεβασμό προς τον πρωτόδικο Δικαστή, το πιο πάνω δεν μπορεί να αποτελεί λόγο από μόνο του για αποδοχή της μαρτυρίας του μάρτυρα χωρίς οποιαδήποτε αξιολόγηση της ουσιαστικής μαρτυρίας. Ο Δικαστής είχε ενώπιόν του τόσο προφορική ουσιαστική μαρτυρία όσο και τεκμήρια-χάρτες και ερμηνεία τους από τους μάρτυρες και απέτυχε να εξετάσει και να αναλύσει αλλ’ ούτε καν να σχολιάσει τη μαρτυρία αυτή στην ουσία της, και έτσι παρέμεινε τελικά εντελώς αναξιολόγητη. 25 30

Κατά συνέπεια ενδείκνυται η επέμβασή μας στην επίδικη απόφαση. Υπό το φως των πιο πάνω διατάσσουμε την επανεκδίκαση της υπόθεσης από άλλο Δικαστή λόγω αποτυχίας του πρωτόδικου Δικαστηρίου να αξιολογήσει τη μαρτυρία (δείτε *Meshiou v. Eleftheriou* (1982) 1 C.L.R. 486). 35

Τα έξοδα της έφεσης επιδικάζονται υπέρ της εφεσείουσας. 40

Διατάσσεται επανεκδίκαση με έξοδα υπέρ της εφεσείουσας.